

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 " 10 "
1/2 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doplačane naročnine se ne oziramo.

Oglaš in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavric.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Volilno gibanje.

Naš kandidat za dopolnilno volitev, ki bo dne 19. t. m.

je Andrej Vrtovec,

posestnik in trgovec v Tolminu.

Z raznih strani dežele nam prihajajo zahtevila, da je naša stranka izbrala srečno kandidata, ki tiče, kakor nalašč v splošno kurijo, kjer volijo vsi sloji.

Andrej Vrtovec živi v trgu pa je posestnik in trgovec. Vrtovec se peča že celo vrsto let uspešno s kmetijstvom ter je zlasti v sadjarstvu na Tolminskem storil obilo dobrega našemu kmetovalcu. Vrtovec je agilen, čvrst mož, neustrašen, ki ne beži pred bičem birokracije, kadar ga vilihi ta slavna birokracija nad našim ljudstvom.

Bivši tolminski okrajni glavar Prinzig je bil strupen človek, ki ni ljubil Slovencev, dasi se pretaka po njegovih žilah slovenska kri. Marsikako je napletel Prinzig na Tolminskem pa bi jih bil še več, ako se mu ni postavljali v bran Andrej Vrtovec. Bili so časi, ko je Prinzig skoro vse Tolminsko strahoval — Vrtovca pa ni nikoli.

In za koga se je boril Vrtovec proti birokraciji? Edino le za naše ljudstvo. Od takega moža smemo pričakovati energičnega boja tudi v deželni zboru, kjer je tak boj še toliko potrebniji, odkar dela zveza Gregorčič s Pačjem tako pogubno za naše ljudstvo.

Vrtovec je mož dejanj, energičen in odločen, zato je naravnost potreben v deželni zboru.

Volilci! Izvolite dne 19. t. m. za poslanca

Andreja Vrtovca

posestnika in trgovca v Tolminu.

Shod naredno - napredne stranke v Dutovljah

v nedeljo 12. decembra popoldne je bil prav dobro obiskan. V prostorni dvorani Tavčarjeve gostilne se je zbralo volilcev najmanj kakih 200, tako da je bila dvorana polna. Shod je otvoril odposlanec stranke dr. Puc, ki je obdržal tudi predsedstvo shoda. V daljšem govoru je dr. Puc naslikal politični položaj v deželi. Ožigosal je pogubno politiko klerikalcev, zvezanih z našimi narodnimi nasprotniki. Lahki, označil pa je primerno tudi postopanje »agrarne« stranke, ki je bila na shodu prav dobro zastopana, med drugimi tudi po kandidatu Vranu samem. Za svoj izvajanje je ponovno žel občo pohvalo, le tje in sem so se »agrarci« vedli nemirno, kakor so pač posneli po mnogih

strankinih »vzgledeh« zborovanjih v Gorici. Vendar je predsednik vzdržal red s primerno energijo ter je po svojem govoru dal besedo »agrarne« kandidatu Vranu. Vran je zgovoril stereotipni »govor« »agrarcev« o trpljenju kmeta, o laskanju klerikalcev in naprednjakov, o pretežni večini kmetov in delavcev ter izkoriščanju kmeta ob volitvah itd. Vodilna misel je bila udrihanje po »gosposkih« strankah, ki izkoriščajo kmeta v sebične namene. Na mejklic »v katere sebične namene« je Vran ostal odgovor na dolgu.

Vranu je odgovarjal dr. Podgornik, ki je opozoril zborovalce, s kakimi demagogičnimi frazami vprizarja »agrarne« stranke agitacijo ne toliko proti klerikalni, kolikor proti nar.-napredni stranki. Zavrnil je očitania Vranova proti napredni stranki ter na drastičnem vzgledu iz vsakega življenja pokazal nesmiselnost omejenega stališča »agrarne« stranke, kakor da bi se vse javno življenje moralo osredotočiti edino le na kmetijski stan, izključivši vsak drug stan. Utemeljel je stališče nar.-napredne stranke, ki hoče, da se vsi stanovi na podlagi temeljnih načel narodnosti, napredka in svobodomiselnosti strnejo v močno protiklerikalno ljudsko stranko, ne ovira, pač pa pospešuje po možnosti organizacijo posameznih stanov na gospodarskem polju. Opozoril je na dosedanje prosvetno delovanje stranke potom društev ter na previdno zasnovano gospodarsko delovanje potom zadruge, ki so se ustanovile in se še ustanovijo, kakor zahteva potreba in so dani pogoji za vspevanje. Konečno se je govornik taknil kandidatur ter obrazložil nagibe, iz katerih je nar.-nap. stranka postavila kandidatom Andreja Vrtovca, hoteč s tem kandidatom priskrbeti gorskemu delu dežele dobrega zastopnika, ko sta Kras in goriška okolica že primerno zastopana v protiklerikalni skupini dosedaj izvoljenih poslancev. Priporočal je možat nastop kraških volilcev na dan volitve, da klerikalni kandidat dobí kar najmanj glasov na Krasu.

Predsednik shoda dr. Puc je na to prečital ravno došli brzojavni pozdrav volilcev, zbranih na shodu v Tolminu, ter dal besedo Orlu s Ponikv. Ta je označil osebnost klerikalnega kandidata Zlobca, ki je bil najprej naprednjak, tako da je pomagal razbijati klerikalne shode (v Vipavi!), potem »agrarcev«, in ko tam ni prišel do kandidature, je postal klerikalec. Omenil je tudi vinarske zadruge v Tomaju kakor svarilen vzgled, kako se zadruge ne smejo vstanavljati in voditi. Dalje je dobil besedo Orbec, fant iz Tomaja, a mu jo je predsednik radi nestvarnega zavijanja zopet odvzel.

Nato je dobil besedo zopet kandidat Vran, da bi odgovoril dr. Podgorniku, a je v bistvu le priznal in to doslovno, da je nezmogel za poslanca. Na Orlovo opazko glede Tomajske vinarske zadruge Vran ni reagiral.

Predsednik shoda dr. Puc je nato v sklepnem govoru še povdarjal, da napredek in tudi osvobojenje kmetov je zahvaliti delovanju srednjih stanov v prvi vrsti; da v kljub vsem spletkam in rovarstvu narodno-napredna stranka ne izgine, pač pa se v najbližji bodočnosti še okrepi z organizacijo vseslovenske narodno-napredne stranke; izrazil je trdno prepričanje, da se tudi pristaši »agrarne« stranke, spoznavši svoje zmote, zopet vrnejo k nar.-napredni stranki ter je zaključil

shod z »živio«-klicem na nar.-napr. stranko, na kar je tudi shod zaoril krepak »živio«. — Shod je trajal nad 2½ uri.

Iz Tolmina je došla tale brzojavka: Iskreno pozdravljamo volilci na shodu v Tolminu svoje sovolilce na shodu v Dutovljah in na Krasu sploh. Živel naš skupni kandidat Vrtovec.

Volilci.

„Agrarci“ in naš kandidat.

Rekli smo že, da je bil določen za kandidata v splošni kuriji že pri prvih volitvah g. Andrej Vrtovec, pa so obveljale kandidature iz lanskega leta. Takrat so bili pripravljeni »agrarci« sprejeti ga za kandidata, čeprav je Vrtovec znan pristaš naše stranke. Sedaj jim je torej dana prilika, da ga volijo za poslanca.

Agarna stranka razpada, kaj se torej hočejo še volilci poditi za Vranom ter mu dajati glasove, ko so le zgubljeni.

Vrana pa tudi malo spoštujejo v »agrarne« stranki sami. Po »Krn. glasu« pišejo, da »inteligentom agrarne stranke Josip Vran nipo volji. Pravijo, da je preprisan kmet, da je premalo učen«. S tem priporočajo volilce, naj ga nikar ne volijo. To pravimo tudi mi, ker je škoda za te glasove, ker glasovi, oddani za Vrana, pridejo prav le klerikalni stranki. —

Menda vendar nimajo agrarci zopet namena: dati klerikalcem še enega poslanca!

Kaj torej? Ostane le to, da volijo tudi agrarci Vrtovca. Volili bodo dobrega kmetijskega večaka, moža dela in vstrajnosti, o katerem se ne more reči, da je »premalu učen«.

Agararci naredijo najlepši mir s tem, da pojdejo volit našega kandidata. Naj bodo prepričani, da bodo volili dobro!

Agarstvo je doslej kmetu samo škodovalo. Par ljudij hujska kmeta ter ga draži, ne stori pa zanj nič koristnega, marveč so mu ti ljudje tekom zadnjih 3 let neizmerno škodovali.

S slepoto je udarjen, kdor bi še drl za tistimi par ljudmi, ker bi največ sam sebi škodoval. Torej, pamet, volilci, združite se vsi za našega kandidata, ki bo pravi zastopnik našega ljudstva!

Zaupniki, razdelite volilcem glasovnice!

Razposlali smo glasovnice z imenom našega kandidata!

Naši zaupniki in drugi somišljeniki so naprošeni, da razdelijo glasovnice nemudoma med volilce!

Kdor jih pomotoma ni dobil ali kdor jih sploh želi, naj se oglasi nemudoma pri nas.

Shod v Tolminu.

V nedeljo po maši je imel Andrej Vrtovec, naš vrli kandidat, v Tolminu v županovi dvorani, volilni shod. Volilcev iz obširnega tolminskega županstva je bila polna dvorana, tako da jih je moralo mnogo ostati v veži. Po Vrtovčevih pojasnitvah smo sprejeli njegovo kandidaturo z veli-

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na luvu v tiskarni.

Naročnino in oglašje plačati loče Gorici.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklama in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1.63.

„Soča“ in „Primorje“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; M. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponto Nuovo 9; Hen Jellorsitz, Nunska ul.; 3. I. Hova ski, na Goriškem Peter Krehelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verbi 11; Ana Plisko, Pokopal. ulica; Iv. Presel; Stolni trg 2; Jos. Prižliž, Mirenska cesta; Iv. Sargdaga, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Solška ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na tigu della Casanova.

ki navdušenjem ter odposlali sovolilcem na volilni shod v Dutovlje brzojavko.

Tolminsko se probuja, to je pokazal nedeljski shod. Na sploh je bila Vrtovčeva kandidatura pozdravljena povsodi simpatično. Ni dvoma, da se volilci v gorah to pot izkažejo vse drugače kot pa doslej.

Vsi na volišče!

Volilci! Somišljeniki! — Vsi na volišče!

Klerikalci pojdejo volit vsi. — Zato morajo iti na volišče tudi vsi naši pristaši!

Dopolnilna volitev je izredno važna. Zato, volilci:

vsil na volišče!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi načelnštva svojih podružnic, da ji gotovo pošljejo do 25. decembra t. l. doneske, letošnjega leta, da ji bo možno v kratkem napraviti sklepne račune in pa zato tudi ker ona podpor nujno potrebuje radi velikih stroškov, ki jih je letos imela.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi oskrbnike nabiralnikov, da pobero iz nabiralnikov vse zneske ter ji take v najkrajšem času vpošljejo, da se sklenejo tožadevni računi.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Brje. — Na svatbi Marije Vidmar z Josipom Lisjakom iz Trsta se je v Brjah nabralo po prizadevanju vrle blagajnice Rozalije Pečenko za družbo sv. C. in M. 640 K. Živela novoporočenca in vsi darovalci!

Iz Rihemberga. — Naš kaplan rogovili večkrat — morda še večkrat nego mi vemo, po »Prim. listu« — in opravičuje svoje pridige. A nam seveda to ni, mari. Vendar pa tudi nikjer ni zapisano, da bi nas naprednjake smel zbadati, žaliti in nas celo kriviti ljubljanskega škofa knjižice. Cerkev je naša in imamo menda tudi naprednjaki nekaj pravic v njej. Če pa Bonaventura kakega kozla ustrelil, naj nas kaplan lepo v miru pusti, pa naj na koga drugega drsa.

Da pa ne bo mislil Brezavšček, da ni res, kar smo pisali, naj da priložnost, da mu odgovorjamo javno pred občinstvom na kakem shodu, ki naj bi bil o primerenem času in vsem pristopen.

V »Soči« ni bil Brezavšček napaden kot zasebnik, ampak kot javna oseba, služabnik, ki je javno proti nam govoril in se v naprednjake zajedal. Kaj takega se pač sme javno v časniku tudi brez podpisa menda oplaziti!

No, če pa hoče vedeti ime, voljni smo vstreti njegovi radovednosti, a to s pogojem, da daruje gotov znesek za sv. C. in M. Potem pa mu damo tudi več imen na razpolago.

Iz bovškega okraja.

Iz Bovca. — Bovško starešinstvo je na predlog županstva v svoji seji dne 27. XI. 1909. dovolilo prvi obrok (100 K) za Ciril-Metodov obrambni sklad.

Iz goriške okolice.

Iz Prvačine. (Pogreb.) V nedeljo smo pokopali starost našega Sokola Petra Lebana. Pogreb je bil res veličasten, kljub hudi burji udeležba ogromna. Spremljali so ga k zadnjemu počitku tudi Sokoli: domači, iz Gorice, iz Trsta; svirala je godba, pevci so zapeli žalostinke, nagrobni govor pa mu je govoril br. Mozetič. Pekojni je bil dober mož, unet za vsak napredek. Naj počiva v miru!

Iz Vrtojbe, dne 11./12. (Babilonska zmešnjava). Čujte! V našem agrarnem gnezdu vse prav vse nori. Včeraj je pridrdral sam župan v občinsko sejo z zadnjim koncem občinskega avto.... namreč s proračunom za prihodnje leto. A občinski svet je pa zahteval zastarele račune leta 1908. Zategadelj je moral župan v potu svojega obraza v stiski obč. pisarne tega spaka obračati zahtevane račune v ospredje in proračun pognati v šupo za 14 dni.

Snoči je privlekel dr. Tuma po noči k nam novo pečeno zidarsko-kovaško društvo. Ker nimamo še nobenega (!?) Samo še pogrebno osnujmo, potem bo imela ravno vsaka hiša svoje.

Danes opoldne je z velikim šumom pritekel »Km. glas«, v kojem opisuje ravno isto kajenje Mrmolju, ki se je nekje pri sodih v hramu govorilo. O iz te samohvale ne bo nič prida!

Nocoj je napovedan agrarni shod, jutri posvetovanje. O joj, kako smo poraženi? — pardon — izobraženi. Tega in dolgov imamó na prodaj, kolikor kdo hoče. Mala dušica in debeli »grgarc« hodita neprenehoma po hramih zalijati — o h ne — praznit sode s pokuševanjem.

Sotrudnika »K. glasa« pa zehata in se kisata, ker nimata več kam stresati svoje neslanosti. Joj, joj, kaj bo, kaj bo? Ker za slabejim prihaja še slabši, dasiravno agrarni Bertoldo trdi nasprotno.

Iz Prvačine. — Materi božji v naši cerkvi je odnesel neznan tat dragocenosti. Nič se še ne ve, kdo je; poizveduje pa se pridno za predrznim tatom.

V Solkanu so se vršile več časa, skoro leto dni, tatvine. Slednjič so prišli na sled tatitcem Ti so 4 fantički okoli 14 let. Pokradli so par sto kron. Orožniški stražmešter Pahor jim je konfisciral denar, ki ga je dobil pri njih, ter razne druge reči, tudi bicikelj.

Domače vesti.

Volilci, pozor! — V občinah, kjer imajo večino nasprotniki, zahtevajte od volilnega komisarja, da sprejme somišljenike naše stranke v volilno komisijo.

Po volitvi shranite izkaznice za morebitno ožjo volitev.

Glasovnic ne kažite nasprotnim agitatorjem; pri zadnjih volitvah so zamenjavali nasprotniki našim volilcem glasovnice.

Smrtna kosa. — Umrla je v Gorici gospa Anica Božič, rojena Šapla, iz znane rodbine v Šturijah. Preostalim naše sožalje!

V Celju je umrl v soboto po noči g. Pavel Detiček, sin tamošnjega notarja, star 29 let. — Brata-dvojčka Pavel in Maks sta bila več časa v Gorici, povsod jako priljubljena v slovenski družbi. Pokojni Pavel je bil jako mil značaj, vseskozi dobra dušica. Goričanje ga ohranimo v blagem spominu. Naj počiva v miru!

Posnemanja vredno! — V dopisu iz Bovca priobčujemo veselo vest, da je tamkajšnje starašinstvo dovolilo prvi obrok, 100 K, za Ciril-Metodov obrambni sklad.

Vsa čast starašinstvu. Hvala! — Naj bi našlo obilo posnemovalcev!

Groß Harrach, jeden najuglednejših čeških rodoljubov je umrl 13. t. m. Dosegel je visoko starost 82 let. Bil je unet pospeševatelj slovanskega gibanja v Avstriji, poznal je dobro tudi nas Slovence. Zlasti je posvečal svojo pozornost gospodarski povzdigi Dalmacije. Bil je tudi častni občan mesta Ljubljane.

Klerikalci in naš kandidat. — Klerikalci si na skrivnem pravijo, da je narodno-napredna stranka izbrala čisto dobrega kandidata. V »Gorici« bi bili radi udarili po g. Vrtovcu pa ne morejo; zato so vedeli povedati le to, da se je bati, da bi se Vrtovec potegoval za zvišanje učiteljskih plač! — Kakor znano, je učiteljsvo vstopilo v kmečko stranko ter jo tudi javno povedalo; učiteljstvo mora biti še v tej stranki, ker doslej še nismo čitali nikake izjave, da bi bilo izstopilo iz stranke. Torej ni dvoma, da bo jskalo uresničitev svojih zahtev od zastopnikov stranke, v kateri je. Tako bi bil Vran tisti kandidat, gledé katerega se je bati, da zviša učiteljem plače! Morda pa se je bati tudi, da se potegne za zvišanje učiteljskih plač klerikalni poslanec Miha Zega, ki je v pokojen učitelj!

Z zvišanjem učiteljskih plač zopet sleparijo, dasi ne misli na tako zvišanje v novo breme kmetu nihče, tudi učiteljstvo ne. Zato je nespameten vsak, kdor bi kaj verjel klerikalcem v tem pogledu. »Gorica« sedaj kriči proti učiteljskim plačam; včasih, kadar jej kaže, pa se pohvali, da je bil Gregorčič tisti, ki je zvišal učiteljem plače. Torej je on obremenil kmeta. Če ga je že enkrat, je nevarnost, da ga zopet. — Nevarni, da zvišajo učiteljem plače, so potemtakem kandidat Vran in poslanca Zega in Gregorčič!

Fehtanje za škofove zavode v Gorici je pričelo. Če hoče imeti nadškof svojo »katoliško« gimnazijo v Gorici, naj jo sežida sam, ne pa da bi se nabiralo za tak nepotreben zavod denar med ljudstvom! Nič dati! To za danes!

Zimskošportni vlaki v Bohinju in na Bled. — Krasota zimskega športa in veliki njegov upliv na človeško zdravje se obče priznavajo. Najboljši dokaz za to nam nudi Švica s svojim Engadinom, v katerem se blestita svetovnoznanata St. Moric in Davos. Tudi Dunaj je že dobil svoj Engadin, namreč Semmering in tam vlada po zimi najživahnejše življenje. Pa

tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi koraki naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vsled svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorsko to, kar Semmering za Dunaj. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zanimanje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zamore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprti. Že lansko leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroji, kajti Bohinj bode letos res pravo središče zimskih zabav.

Tržaška direkcija državnih železnic je namreč pokazala svoj razum in svojo naklonjenost zimskemu športu v Bohinju in na Bledu s tem, da vpelje v času od 19. decembra t. l. do 1. marca 1910. ob nedeljah in praznikih poseben športni vlak iz Trsta za jako znižane cene. Dalje je dovolila tudi članom športnih društev jako znižane vozne cene za vse vlake v te kraje in sicer iz Gorice, Ljubljane in Trsta. S tem se številnejši poset omogoči. Podrobna tozadevna poročila priobčimo pravočasno.

Koncerta Ondrička in Famera v Gorici. — Za 4. in 5. dec. je pridobilo »Pev. in glasb. društvo« (Podružnica Glasb. Mat. v Ljublj.) dva odlična, splošno znana umetnika Fr. Ondrička in Jos. Famera za dva koncerta. Poleg njunih točk je tudi Glasb. društvo imelo na programu štiri zборе; ampak glavna privlačna sila sta bila slavna češka umetnika. Na vsak način je za naše društvo velika čast, ki sta mu jo skazala virtuoza, s tem, da sta se odzvala povabilu.

Kar se tiče Ondrička bi bilo pač odveč ponavljati slavo speve kritikov celega sveta. Naše občinstvo ga že pozna od prejšnjih časov, ko nam je s svojo ognjevitostjo in izrednim temperamentom igral svojo Rapsodijo na češke motive z isto ljubeznijo, s katero jo je komponiral. Umevno je, da se Ondriček kot skladatelj in zrel umetnik kar najbolj poglubi v delo, ki ga proizvaja. Še v programnih točkah, ki naj v prvi vrsti v določeni glasbeni obliki pokažejo vse vrline in možnosti tehničnih težkoč instrumenta, nam z neprimerno jasnostjo predoči poetično vsebino dotične skladbe, ki se dru-

gače prav rada poizgubi. S suverenim obvladanjem sloga je igral Dvorakov koncert, ki smo ga prvič imeli priliko. slišati v Gorici in tudi v Raffiovi Suiti so pele njegove gosli v kantileni krasnega adagio najlepšo lirično pesen. Tudi Bachovo Ciaconno, od vseh virtuofov igrano skadbo, prednaša Ondriček po svojem razumevanju naravnost klasično; dobro je ako sliši naše občinstvo, ki ima malo prilike spoznati staro-klasično glasbo, te vrste umotvorov ravno od takega mojstra, pa če se tudi ta ali oni malo dolgočasi; razumevati take resne glasbe in najti okus na tem, je za poslušalstvo mogoče le, ako jo slišijo v idealnem proizvajanju. Naravno je, da so našemu občinstvu posebno dopadli komadi, ki so bili dodani povrh, sicer je bil aplavz v polni meri zaslužen.

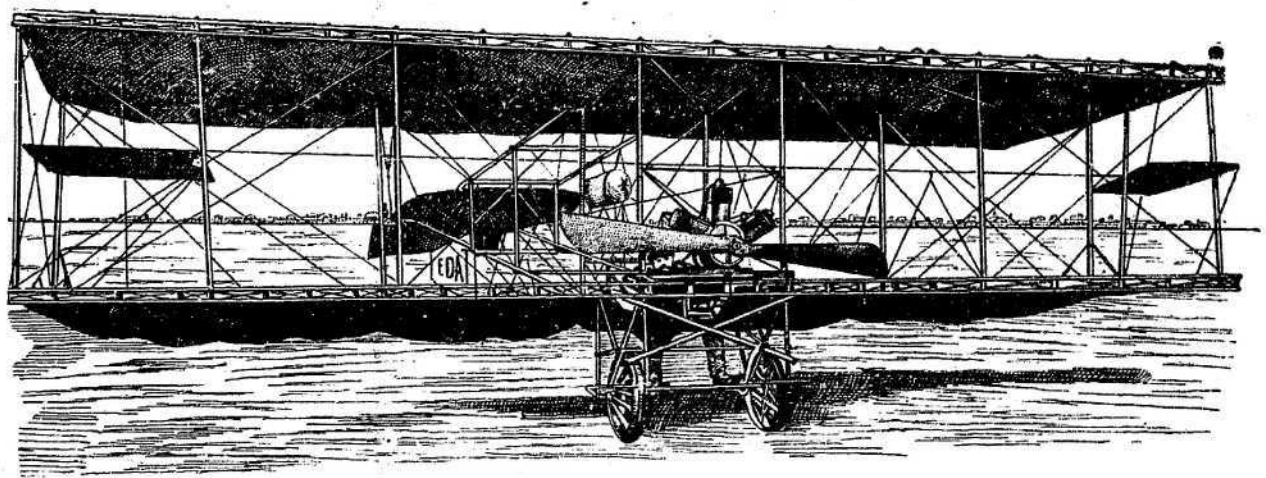
Njegov spremljevalec Famera je pokazal svojo frapantno virtuoznost, zlasti v tehnično težkem Mephisto-Vaizerju. Klavir bi bil lahko boljše ubran. Menda je bilo temu krivo vreme, ki je tudi Ondričku nagajalo, oziroma njegovim goslim.

Zbora to pot ne moremo posebno pohljaliti. Dobro se je pela sicer Foersterjeva »Kitica« in Michlova »Sokratova smrt«, a »Pesem na morju« in »Žalost« se nista tako posrečili.

G. Michl-a kakor komponista občinstvo že pozna. On se ve poglobiti v stvar in jo temeljito in premišljeno izvede. Vendar pa je naše skromno mnenje, da je uglasbenje besedila, kakor je »Sokratova smrt«, precej nehalno in je skoraj škoda truda. Kajti kjer obilica besedi malo pove, tam se tudi komponist težko giblje. —

Glede zbora je želeli, da bi bolje pazil na vokalizacijo in dinariko, na kar naj jih pevovodja dosledno in vstrajno navaža. Odpraviti je treba, da posamezni pevci in pevke sredi petja, prekrempo nastopajo. To se je to pot opazilo pri sopranu in tenorju. Prav ta vzrok je bil, da so pri »Žalosti« tenorji težje peli, ker je sopran intonacijo zvišal. Tako solistično nagnenje pri proizvajanju se nelepo sliši, ter lahko skvari celotni vtis kompozicije. Pri takih razmerah je bila tudi »Pesem na morju« za naš zbor pretežka. Upamo, da se te stvari odpravijo, in potem se bo naš zbor dal prav lahko primerjati z ljubljanskim zborom »Glasbene Matice«: kajti pevski material je dober, o čemer smo se pričeli pri dosedanjih koncertih.

Zrakoplovca Rusjan-a.

Večkrat smo že poročali o zrakoplovu Rusjanu ter o njega letalnih poskusih. Zrakoplovca sta brata Rusjan-a.

Na velikih Rojah pri Gorici se je dvignil dne 25. pr. m. v zrak g. E. Rusjan s svojim letalnim strojem. To je prvi Avstrijec, ki se je dvignil z lastnim strojem. Avstrijski nemški časopisi pisarijo, da prvi letalni stroj, ki se je dvignil v Avstriji 30. pr. m., bi bil od nekega Nemca »Etricha«, kar pa ni res. Brata Rusjan sta se dvignila s svojim »Eda« I. kakor se imenuje letalni stroj in kakor že rečeno 25. pr. m. a dne 29. p. m. že v drugič; nameravala sta se dvigniti v tretjič dne 6. t. m., a kakor smo že poročali, stroj se je ponesrečil in poskus je moral odpasti. Pri vseh treh poskusih je bilo navzočega obilo občinstva, zlasti častnikov, ki lahko istino potrdi.

Oglejmo si nekoliko stroj, ki nam ga predstavlja slika. Istega načrta so bili izdelani od bratov Rusjanov že leta 1900. a vsled nepričakovanih ovir sta stroj izgotovila šele letos in to brez vsake pomoči katerega kolisibodi. Stroj je bil sestavljen

iz tankih lesenih drogov, tehnično ojačenih, ter pokrit z močnim papirjem. Rusjanov stroj, ki je nosil ime »Eda« I., je takozvani »Biplan« (glej sliko) na katerem se spredaj nahaja motor s tremi cilindri 25 konjskih sil in vijak, takoj zadej je prostor za voditelja, ki z lahkoto krmi motor. Med dvema vodoravnimi nepremakljivimi papirnatiimi plastmi se na koncih omenjenih nahajata dve mali premakljivi plasti, ki povzročati pri obračanju stroja nagnjenje istega. Zadej 4 m od motorja nahaja se stalna plast a kmalu za isto plast za dviganje ali znižanje stroja (rep). Pod stalno plastjo se nahaja navpična plast, ki služi za krmljenje na desno ali levo, a naslanja se na pero, koje drsa po tleh. Cel stroj leži na dveh kolesih, ki služiti za prevoz a v glavnem za zalet pri dvigu v zrak. — Čuditi se je bilo, kako z lahkoto se je dal stroj voditi, z malim dvigom repa se je dvignil a ko se ga je znižalo (rep) se je zopet mirno in brez omahovanja približal zemlji. Navpična plast, ki je služila za krmljenje na obe strani, se je krmila z nogami.

Novi stroj, kateri je že v delu, bode nosil ime »Eda« II. ter se razlikoval od prvega v tem, da bode konstrukcija nasprotna, t. j. kar je bilo pri »E.« I. spredaj, bode pri »E.« II. zadej in nasprotno n. pr. motor in vijak bosta zadaj, rep spredaj, neprimičnih plastij bode troje (»Triplan«); pokrit bo z gumijevim platnom in bo še več drugih izprememb.

Na potu je tudi nov motor 50 konjskih sil, kateri je namenjen za tretji letalni stroj, v katerem bode prostora za tri osebe.

Upa se, da bode »Eda« II. do Božiča dogotovljen in kmalu potem se bode vršili poskusi.

Omeniti moramo končno, da so razni slov. gospodje, ki so bili navzoči pri nezgodni let. stroja bratov E. in Jos. Rusjan na predlog g. Ferd. Makuca nabrali denarne prispevke v svrhu nabave gumijevega platna za nov stroj ter jih omenjenima izročili, za kar se jima ista najsrčnejše zahvaljujeta ter tem potom vljudno odklanjata vsako nadaljno prispevanje.

Žalujoci ostali.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79
Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Nz obrem zboru dne 30. maja 1909. se je dokčilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908.: Za družnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201.—. — Rezervni sklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111.755-23.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorena velika manufakturna trgovina
Franc Souvan sin.
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22
v Ljubljani.

Phanola

je nek aparat, ki se ga pristavi h glasovirju, da zamore vsak — tudi oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrati kakoršenkoli komad pravizvršno.

Dolžni aparat je na ogled in tamkaj daje tudi potrebna pojasnila zastopnik in zagatelj

Rajmund Kren
Gorica, Via Teatro.

Prva goriška družba za čiščenje podov

Gledališka ulica 8 — GORICA — Gledališka ulica 8.

Zagotavlja najdovršenejšo izvršitev čiščenja kakoršnegakoli poda.

Cene nizke.

Denar prihrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak slat, priprostega in naj-
sinejega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapetirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
pohištvo na šipe in platno, ogledala
zima in platno.

Včeraj nahod, danes kašelj,
da Te v prstih vse boli.
Nisi še zdravila našel?
To „OHIO“ so čevljički!

“OHIO”

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,
dvonadstropna, z 8 sobami, pri-
pravna za vsako obrt
se odda v najem takoj ali pa
proda prav po ceni.

Natančen naslov povč upravništvo
„Soče“.

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica
za suknjo

v Hampolcu na Češkem.

Tvorniške cene.

Vzorci franco.

Najlepši in najkoristnejši dar za božične praznike
in novo leto

je gotovo šivalni stroj z znamko „PFAFF“.

Pfaffovi šivalni stroji so svetovnoznani kot najboljši
znamke za šivanje in umetno vezanje. Stroj teče na kroglicah
in šiva brez šumenja.

Edina zaloge in zastopstvo

Jos. Dekleva

Gorica, ulica Municipio št. 1.

(V zalogi se nahajajo razne vrste šiv. strojev in tudi znamka „Orig. Victoria“
— po nizki ceni.)

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora.
Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob
za tuje od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stakleni salon s te-
raso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe.
Kegljišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi
in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko
pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna
in točna.

Razglas dražbe.

Razpisuje se dražba za zidanje du-
hovskega doma v Bukovici. Vsklicna
cena K 13 062 in 55 vin. — Predarek,
načrt in stavbeni pogoji so na ogled
v tukajšnjem uradu št. 55 ob navad-
nih uradnih urah.

Rok za vlaganje pravilno koloko-
vanih, pisanih ponudb poteče dne 31.
decembra t. l. ob 12. uri dopoldne.

S ponudbami je treba vložiti 10%
varščino.

Gospodarski svet v Bukovici

Anton Žigmond, načelnik.

V Rožni dolini pri Gorici
je na prodaj
lepa enonadstropna hiša

z vrtom in dvoriščem, primerna za
trgovino. — Hiša je še davka prosta.

Pojasnila daje lastnica
Katarina Čej, Rožna dolina
pri Gorici št. 67.

„Zavarovalnica“

sprejme

zastopnika in zastopnika

za Gorico in okolice.

Gospodje interesirajo, zlasti uradniki
denarnih zavodov, v državni ali zasebni
službi, kakor tudi odborniki društev in
korporacij — podajte svoje naslove
pod šifro: „Zavarovalnica“ na uprav-
ništvo tega lista do 20. t. m.

Imovitejši Slovenci, pristop
k obrambnemu skladu družbe
sv. C. in M. bodi vam sveta
dolžnost!